

JAN DE COCK
IMPROVISE
AND OVERCOME
DEREK SULLIVAN
YOUNG
AMERICANS 23.04.2011 - 12.06.2011

Nederlands

Met Jan De Cock (°1976, Brussel) en Derek Sullivan (°1976, Toronto) toont KIOSK twee kunstenaars van eenzelfde generatie die in hun werk de geschiedenis van de moderne kunst onderzoeken. Met een zeker respect voor traditie geven beiden aan dat de interpretatie van de geschiedenis en visuele erfenis van de moderne kunst geen voltooid verhaal is, maar een nieuwe propositie inhoudt. Ze ontlede de 'moderne' beeldconstructie en de wijze waarop iets al dan niet gecanoniseerd wordt, maar ook de positie die een jonge kunstenaar hierin kan innemen. Veeleer dan een finaal resultaat na te streven, vertalen De Cock en Sullivan dit elk in hun volstrekt eigen visuele taal naar een tentoonstelling met voldoende speelruimte voor dialoog en een eindeloos improviseren.

Met *Improvise and Overcome* accentueert Jan De Cock de centrale, halfronde ruimte met een 'infini', een structuur die refereert aan het negentiende-eeuwse panorama. De installatie staat in functie van de beweging die de ruimte evoceert: de toeschouwer botst op een rondgang, een uitgelichte scène die hem volledig omgeeft. De architecturale context functioneert enerzijds als oriëntatiepunt, maar de ruimte vormt tevens het vertrekpunt voor de inhoudelijke positie die het werk wil innemen tegenover de academische, pedagogische context waarbinnen KIOSK opereert.

Met de sloganeske titel *Improvise and Overcome* poneert De Cock een ondubbelzinnig voorstel, gericht aan jonge kunstenaars. Niets is onmogelijk: improviseer en 'gij zult zegevieren'. Een 'just do it-attitude' die ook zijn eigen compromisloze kunstenaarspraktijk zou kunnen samenvatten.

De geïmproviseerde verzameling van elementen fungeert als denkkader waarbinnen de kijker vorm kan geven aan zijn persoonlijk voorstel. Er wordt een wandeling doorheen de ronde ruimte geëvoceerd; als een schil die de kijker in alle openheid kan ontvouwen om vanuit een veelvoud van perspectieven tot een eenvoudige essentie te komen. In plaats van de kijker te dirigeren, biedt De Cock veeleer de mogelijkheid tot verdwalen. De blik loopt langs de ingetogen wand beplakt met houtfineer als langs de platanen van een ellenlange avenue. Fricie wordt enkel gesuggereerd in de vorm van gelaagde afbeeldingen van vervuilde alpenlandschappen en foto's van Kyoto en Caïro. Het zijn doorkijken waarlangs we terug kunnen blikken naar onze origine, de bakermat en vorm van onze beschaving. Het panorama kan de kijker dus in eerste instantie confronteren als een blinde muur, maar kan daarna als een onmetelijk landschap of ongeschreven blad opengeschoven worden. De ronde hoeken suggereren een oneindigheid, een infini waarbinnen De Cock zichzelf, de kijker en de mens in het algemeen de ruimte wil geven om te durven twijfelen.

Deze formele elementen worden gecombineerd met een politiek beladen tekstwerk dat een even complex als eenvoudig, universeel denken van de mens aanraakt: waarom is het gemakkelijker om het einde van de wereld in te beelden, dan een slepende ziekte te aanvaarden? Stapsgewijs leert de mens met bijvoorbeeld het eventuele einde van België of een kernontploffing om te gaan of 'het moment' aan te grijpen om emoties te kanaliseren in plaats van deze te blokkeren.

Waar De Cock een voorstel doet voor een mogelijke houding van de hedendaagse generatie jonge kunstenaars, toont Derek Sullivan een willekeurige groep jonge

KIOSK

Amerikaanse kunstenaars uit de twintigste eeuw. De titel van de tentoonstelling, *Young Americans*, verwijst naar twee tentoonstellingscatalogi van het New Yorkse MoMA uit de jaren '50, een tijd waarin er een bijzondere aandacht was voor Amerikaanse abstracte schilderkunst. Enkele kunstenaarsportretten uit deze catalogi werden gereproduceerd in de vorm van posters waarbij elk een welbepaald temperament, een specifieke hoop of ambitie in zich draagt.

De uitvergrote posterportretten vormen samen met de ingekaderde tekeningen en de waaivormige architectuur van de kabinetruimtes afzonderlijke pagina's van het imaginaire boek *Young Americans*. De installatie is opgebouwd volgens twee zorgvuldig vormgegeven lagen: de genummerde boekpagina's met uitvergrote kunstenaarsportretten en blanco vellen fungeren als basisopmaak voor het boek. Bovenop dit achterplan ligt een tweede laag met ingekaderde postertekeningen. Het zijn opvallende tekeningen, collages en gouaches van grafische patronen en tekstreferenties die ontleend zijn aan de visuele beeldtaal van de geometrische abstracte kunst, modern design en conceptuele strategieën. Beide lagen overlappen elkaar, maar houden tegelijkertijd een eigen visueel ritme aan. Als passages in een vertakkend verhaal bouwt elke poster met zijn individuele patroon of tekstfragment suggestief verder op het volgende. Het veelgelaagde boekwerk benadrukt in zijn sequentie de sensatie van het lezen en bestaat uit een concentratie van vrije associaties, formele en tekstuele relaties en een eindeloze *loop* van verhalen.

Het idee om de tentoonstelling als een boekwerk op te vatten, wordt verder in de ruimte uitgetekend. Blanco vellen papier functioneren als leespauses of ademruimtes. Deze stijlelementen komen ook terug in de kunstenaarspublicaties van Sullivan waar de blanco pagina's, de literaire, culturele en historische referenties, en de aanvullende titels doen vermoeden dat het boek nog in volle ontwikkeling is. Dankzij de mogelijkheden van 'print on demand' kan de kunstenaar er letterlijk voor zorgen dat er nooit twee identieke exemplaren de wereld worden ingestuurd.

Op deze manier kan de tentoonstelling voor Sullivan functioneren als een zoveelste oefening in het maken van een structuur voor een boek en in het linken van het tijdelijke belevingsaspect van een tentoonstelling aan de logica van het lezen. Sullivan beschouwt *Young Americans* dan ook als een kunstenaarsboek waarin men rond kan lopen, als een dialoog waar men als toeschouwer deel van uitmaakt.

Een selectie kunstenaarspublicaties van Derek Sullivan kan ingekeken worden aan de balie van KIOSK.